

פרוטוקול מס' 111

מישיבת ועדת העבודה שהתקיימה
ביום ב', א' בשבט חשל"ה - 13 בינואר 1975, שעה 10.00

נ כ ח ו :

חברי הוועדה:
ש. ארבל-אלמוזלינו - היו"ר
מ. גז
ה. זיידל
א. מויאל
א. לין
ח. שמעוני
א. אפרת

מוזמנים:
י. ברק - יועץ משפטי, משרד העבודה
ר. רוטר - משנה למנכ"ל הביטוח הלאומי
י. בוטון
ת. פנחסוביץ - משרד המשפטים
מר כפלאווי - משרד העבודה

מזכיר הוועדה: י. שומרון

ר ש מ ה: מזל כהן

סדר היום:
1. חוק בית הדין לעבודה (תיקון מס' 5), חשל"ג-1973
2. חוק הביטוח הלאומי (נוסח משולב) (תיקון מס' 16)
חשל"ה-1974 - הצעת חוק פרטית של חה"כ אפרת

834-

(מקבל ביום 26.1.75)

אני פותחת את הישיבה.

היו"ר ש. ארבלי-אלמוזלינו:

אני מכבדת את זכרו של אברהם נואמה, אחד מעובדי הכנסת המסורים, שעבד איתנו חקופה ממושכת בעת שקיימנו את ישיבותינו בתל-אביב.

אין מליט להעריך את המסירות, השקדנות, וההתמדה בביצוע העבודה. הוא לקה באחרונה במחלה וממנה הוא לא יצא. בדרכו אתמול לעבודה הוא לקה בהתקף לב וזה שם קץ לחייו.

נשלח תנחומים למשפחתו ונזכור אותו כעובד מסור, שרבים יכולים ללכת בדרכו ולהיות כמותו. יהי זכרו ברוך בחוכנו.

בבקשה חה"כ זיידל.

רצייתי לשאול את היועץ המשפטי של משרד העבודה, מה נגמר בנוגע לאפית ה... קיימנו ישיבה לפני כחודש וסוכס שאנחנו נקבל דווח אם יש הסכם.

שאלה שניה לנציגי הבטוח הלאומי - קיימנו דיון על ימי ודמי אישפוז ליולדות. הייתה צריכה להיות ועדה משותפת של הביטוח הלאומי ומשרד הבריאות. אני רוצה לדעת, אם נבחרה ועדה כזאת, האם יצאו מסקנות?

י. ברק: בקשר לאפית לילה, הייתה פגישה ביום רביעי האחרון בין הצדדים והבטיחו למטור לי אינפורמציה. עדיין לא קבלתי. כזכור לחברי הוועדה, העניין נדחה כדי לאפשר לשני הצדדים לנהל מו"מ ולהגיע להסכם. ברגע שמגיעים להסכם, אין צורך בפעולתה של ועדת העבודה. כאמור, לא קבלתי אינפורמציה לאחר הפגישה האחרונה. אני אברר ואמסור לכם אינפורמציה.

ר. רוטר: מה שנוגע לביטוח הלאומי, הוועדה מונחה לפני כחודשיים לאחר חבלי לידה קשים. הוועדה נפגשת כל שבוע. בראש הוועדה יושב ד"ר קפ. ינסקי ומשתתפים בוועדה נציגים של משרד הבריאות, קופ"ח, ביטוח לאומי וארגוני נשים. הוועדה נמצאת בשלב מתקדם בעבודתה. היא סיימה לשמוע עדויות. לוח הזמנים שניתן לה אומר, שצריך להגיש מסקנות עד ראשית פברואר. ייתכן שיחול שינוי קל בלוח הזמנים. אני מקווה שלקראת הדיון בנושא הקיצבאות, מענקי לידה, אישפוז וציוד לנולד, יהיו לפנינו המסקנות.

חוק בית הדין לעבודה (תיקון מס' 5), תשל"ג-1973

היו"ר ש. ארבלי-אלמוזלינו: על שולחננו היום מונחים שני חוקים. החוק הראשון הוא: חוק בית הדין לעבודה (תיקון מס' 5), תשל"ג-1973. בבקשה תמר.

ת. פנחסוביץ: תיקון סעיף 1 שהוא תיקון טכני קובע: "בסעיף 24(א) (5) לחוק בית הדין לעבודה, חשכ"ט-1969¹ (להלן - החוק העיקרי), בסופו יבוא "או בכל חוק אחר".

סעיף 24 דן בסמכויות בית-דין אזורי לעבודה, ומונה מה תהיה הסמכות הייחודית של בית דין לעבודה, אילו תביעות הוא מוסמך לדון בסמכות ייחודית. בפסקה 5 נאמר: "כל ענין שמוענקת לבית הדין האזורי סמכות בו על פי התיקונים לחוק הביטוח הלאומי (נוסח משולב), חשכ"ח-1968, ולחוקים אחרים, כמפורט בחוספת הראשונה לחוק." כאשר הוחק חוק בית-דין לעבודה קבעו תוספת שבה כל החוקים שתוקנו והתובענות לפי חוקים אלה יועברו לסמכות בית הדין לעבודה. אבל חוקים שהוחקו אח"כ, חלק מהם לא הוספו לחוספת הראשונה הזאת, אלא נאמר בחוק עצמו שהסמכות הייחודית לדון בתובענות תהיה לבית-דין לעבודה, ולכן יוצא שישנה אי-התאמה.

אנחנו, כאן בדברי ההסבר, מנינו את החוקים שבהם נקבע שיש סמכות לבית-דין לעבודה, למרות שמבחינה טכנית זה לא נעשה בצורה נכונה. לכן, אנחנו מוסיפים שהסמכות תהיה לכל אותם חוקים כמפורט בחוספת הראשונה לחוק, או בכל חוק אחר וזה פותר את הבעיה. אם נאמר: "חוק המזונות (הבטחת תשלום)", הסמכות לדון בתובענות תהיה לבית-דין לעבודה. אז אנחנו מוסיפים, זהו חוק אחר שבו הוענקה סמכות והוא נכלל במסגרת סעיף 24 שאומר שזאת סמכות ייחודית של בית-דין לעבודה.

סעיף 2 הוא כבר יותר מהותי. הוא קובע בסעיף 27 לחוק העיקרי את סמכויות רשם בית-הדין. אחרי סעיף קטן (ב) יבוא: "(ג) שר המשפטים רשאי, לאחר התייעצות עם שר העבודה, לקבוע בחקנות סמכויות ששופט בית דין אזורי יהיה רשאי להעביר לרשם."

סעיף 27 מונה סמכויות שונות לפי פקודת הרשמים שהם גם כן סמכויות די רחבות ואח"כ מעניק לרשם סמכות לדון בתובענות על שכר מולן עד לסכום של 3,000 לירות. אנחנו באים להרחיב סמכויות נוספות, כדי להקל וכדי לתת אפשרות לרשם לדון בקדם-משפט.

י. ברק:
הביטוי של שכר מולן הוא מאד ספציפי. הוא מתייחס לנושאים שנקבע להם תאריך תשלום לפי חוק הגנת שכר. "שכר מולן" - שכר עבודה שלא שולט במועד הנקוב בסעיפים 9 או 10, או במועד שנקבע בסעיפים 13 או 14. "שכר יומי" זה סיפור קצת מסובך, בתום שבועיים, אלא אם הוסכם אחרת. אפשר להסכים על פעם בחודש. סעיף 1, זה מועד לתשלום שכר קיבולת. זאת מלה שעומדת בפני עצמה. הכוונה לעבודה קבלנית. סעיף 12, מועד תשלום שכר למי שחדל להיות מועבד. אם פטרו אותו באמצע החודש אומרים מתי הוא צריך לקבל את השכר, כאילו עבד עד סוף החודש. עבודה חודשית - שעבד עד ל-12 לחודש, צריך לשלם עד ל-15 לחודש הבא. ישנם סוגים של שכר עבודה, לא בדיוק שכר מולן, למשל, אש"ל, אחזקת רכב וכו'. אלה דברים שלא נקבע להם מועד כאן. ההגדרה של שכר עבודה מאד רחבה, היא אומרת כך: שכר עבודה לרבות תשלום פריון עבודה, שעוה נוספות המגיעים לעובד עקב עבודתו ומשך עבודתו. כל תשלום שמגיע לעובד עקב עבודתו ומשך עבודתו, למשל פרמיות וחוספות למיניהם. יוצא שרשם בית-הדין אין הסמכות לדון בזה. לפי החוק כתוב: "שכר מולן". שכר מולן זה ביטוי טכני מסויים. הכוונה שרשם בית-הדין ידון בכל הבעיות של שכר עבודה עד לסכום מסויים של עד 3,000 לירות. יש הגבלה של סכום. לכן, אנחנו מציעים למחוק את המלה "מולן". במקום זה לומר "שכר עבודה".

היו"ר ש. ארבל-אלמוזלינו: אפשר להסכים לזה.

ה. זיידל:

אנחנו דנים כאן בתיקון לחוק בית דין לעבודה. זה לא הסעיפים

שהגשחם.

ח. פנחסוביץ:

זה אותו סעיף 27. כאן מבקשים לחקן את סעיף קטן ב'. לפי

הפרוצדורה רק אם כל חברי הוועדה מסכימים לכך. אם חבר ועדה לא מסכים לכך, לא נכניס את התיקון.

היו"ר ש. ארבל-אלמוזלינו:

איפה זה כתוב?

ה. זיידל:

אני מביין שזה נושא חדש. אני מביין שיש הצעה למחוק את המלה "מולן"

ולהכניס במקום זה "שכר עבודה". עלינו לבחון את כל הסעיפים. שמענו כאן פרמיות, נורמות וכו'. האם הכל נכלל בחוק המושג של שכר עבודה?

י. ברק:

כן.

ה. זיידל:

פה לא מכניסים קרנות ופיצויים. ברגע שמכניסים כאן שאפשר לדון

לא רק בשכר מולן, אז למחרת היום תהיינה תביעות עבור הפרשות לקרנות.

ח. פנחסוביץ:

לא סמכות בית דין לעגונה נדונה. אלא במסגרת של הסמכויות, הרשם

לא יהיה מוגבל לדון רק בשכר מולן. אם נוסף לשכר מולן פגיעה תביעה של עוד 12 לירות בעד אש"ל, הוא לא מוסמך לדון בזה וככה חייב לדון בזה שופט בית-הדין.

ה. זיידל:

עובדי לשכת המס זכו במשפט והנהלת לשכת המס חייבת לחת פנסיה גם עבור

התוספות.

י. ברק:

אני מצטער שאני לא הסברתי מספיק טוב. המדובר לא בסמכות בית-דין

לעבודה. הסמכות של בית-דין לעבודה לעסוק בענייני קופות גמל, פיצויי פיטורין. על זה אין ויכוח. היא קיימת. המדובר בחלוקת הסמכות בין בית-דין הדן בהרכב מלא לבין השופט הרשם. הרשם כשיר להיות שופט. אנחנו רוצים להרחיב את הסמכות של הרשם. לא נוגעים בסמכותו של בית-הדין.

היו"ר ש. ארבל-אלמוזלינו:

נכון שגם בתקנון הכנסת נאמר, במידה ויש נושא חדש שמעלה הממשלה

או להיפך חברי הוועדה מעלים, אנחנו אומרים בהזדמנות שמתקנים חוק מסויים נכניס עוד סעיף. כך עשינו בהרבה חוקים כאשר היחה הסכמה.

כאן אין שום דבר שהוא נושא חדש. אנחנו באים אך ורק לתת סמכות נוספת לרשם בלבד לדון בתביעות כאלה. אנחנו יודעים שקיים עומס רב על בתי הדין לעבודה. התיקון הזה בא להקל על השופט וגם על העובד שלא יצטרך לחכות זמן רב עד שהתביעה הקטנה שלו תתברר.

ח. פנחסוביץ:

סעיף 3 הוא תיקון טכני שנובע משכחה. בחוק החיילים המשוחררים,

(החזרה לעבודה), כאשר תקנו אותו, שכתו לתקן ולהעביר את הסמכות לבית הדין לעבודה. המדובר בעבירה על צו תעסוקה. הסעיף אומר: "מי שנצטווה ע"י ועדת התעסוקה או על ידי בית דין אזורי לקבל עובד לעבודה בתאריך, בתנאים ובעבודה מסויימים, ולא קיים את הצו, חייב לשלם לעובד פיצויים על ההפסד שנגרם לו מחמת אי-קיום הצו, והוא גם אשם בעבירה."

סעיף קטן ב' קובע, כי העובד רשאי לתבוע פיצויים כאמור, בדרך תביעה אזרחית רגילה. וסעיף קטן ג' אומר, שביית-דין אשר דן בתביעה פלילית מוסמך באותה שעה לקבוע פיצויים. כלומר, בית דין לעבודה שמוסמך לדון בתביעה פלילית, מוסמך לקבוע פיצויים, אלא שלגבי פיצויים שכחו לחקן, ונשארה תביעה אזרחית רגילה, ואז העובד צריך להגיש שתי תביעות, לכן אנחנו מציעים לחקן ולומר, במקום "בדרך תביעה רגילה" "בבית דין אזרחי".

ה. זיידל: דרך תביעה רגילה יותר מהירה?

ת. פנחסוביץ: לא, לכן קם בית-הדין לעבודה.

היו"ר ש. ארבלי-אלמוזלינו: האם יש הערות נוספות? איך. אנחנו מאשרים גם את זה. אשרנו שלושה סעיפים.

ת. פנחסוביץ: ובסעיף 27(ב) לחוק בית דין לעבודה במקום "שכר מולן" ו"השכר המולן" יבוא: "שכר עבודה" ו"שכר העבודה".

היו"ר ש. ארבלי-אלמוזלינו: אם כן גמרנו את זה. תכינו את זה לקריאה שניה ושלישית.

חוק הביטוח הלאומי (נוסח משולב) (תיקון מס' 16) תשל"ה-1974 - הצעת חוק פרטית של חה"כ אפרת

היו"ר ש. ארבלי-אלמוזלינו: חה"כ אפרת הגיש הצעת חוק פרטית, תיקון לחוק הביטוח הלאומי (נוסח משולב) (תיקון מס' 16) תשל"ה-1974. "בסעיף 188(ג) לחוק הבטוח הלאומי (נוסח משולב) השכ"ח-1968, בסופו יבוא: "ובלבד שההפחתה כאמור לא תיעשה מסכום העולה על 1,500 ל"י לחודש מתוך הכנסה שלפיה משתלמים הסכומים לקופת התגמולים או לקופת הפנסיה". בדברי ההסבר הוא נותן הסבר מלא.

אני רוצה להזכיר לחברי הוועדה - כאשר דנו בתיקון הסעיף הזה בזמנו, אנחנו המלצנו על התיקון הזה לקרנות וקופות הגמל ורשמנו את ההודעה של מר ברק בשם שר העבודה שתהיה יוזמה לתיקון. אבל, מאחר שיוזמה מצידם לא באה, אז חה"כ אפרת נקט אותה.

י. ברק: הוא הקדים אותנו.

היו"ר ש. ארבלי-אלמוזלינו: בבקשה מר ברק תסביר לנו את העניין.

י. ברק: אנחנו צריכים לחזור לצורך ההסבר ל-1.4.54 כאשר חוק הביטוח הלאומי נכנס לחוקפו. אז היתה בעיה כזאת: הביטוח הלאומי הכניס את קיצבת זקנה יחד עם זה היו כמה קופות פנסיה, ואז התעוררה בעיה איך המעבידים ישלמו גם לביטוח הלאומי וגם לקרנות הפנסיה. יצא מעין תשלום כפול. אז היה גם שילוב בין הפנסיה לבין קיצבת הזקנה של הביטוח הלאומי. השילוב היה מצד קופות הפנסיה. הביטוח הלאומי שילם לפי חוק, אבל קופות הפנסיה הורידו את הקיצבה מהפנסיה שהיו צריכים לשלם לעובדים. בינתיים השילוב התבטל. באותה תקופה באו המעבידים ואמרו: אנחנו צריכים לשלם גם לביטוח הלאומי וגם לקופות, אולי נעשה קיזוז בין שני החשבונות. מה היה הקיזוז? אמרו: קיזוז חלקי. יורידו 2½% מדמי הביטוח שמשלמים לקרנות פנסיה. ביטוח לאומי משלמים לפי החוק. מהסכומים שמשלמים לקופות פנסיה יורידו 2½% - 1½% המעביד ו-1% העובד. המעבידים ינכו את זה ועל חשבון זה יוכלו לשלם לביטוח הלאומי. כך זה היה ב-1.4.54 וזה בא לידי ביטוי בסעיף 188(ג) לחוק: "היו סכומים משתלמים לקופת תגמולים או לקופת פנסיה מכוח הטכס שנעשה לפני 1.4.54, רשאי המעביד

להפחית את חשלומו לקופה כאמור באחוזים מההכנסה שלפיה משתלמים דמי ביטוח בעד עובד פלוני, ורשאי העובד להפחית את חשלומו לקופה כאמור באחוזים מההכנסה שלפיה משתלמים בעדו דמי ביטוח, הכל כנקוב בלוח "ב." לוח "ב" אומר את האחוזים, $1\frac{1}{2}\%$ חשלומו המעביד, 1% חשלומו העובד, כפי שאמרתי.

יכולים לשאול, מה איכפת מה שקרה לפני 1.4.54? בהסכמי עבודה שהסתדרות עשתה עם מעסיקים שבהם קבעו שיעורי פנסיה, שם העתיקו את הסעיף הזה ואמרו: המעביד רשאי להפחית מחשלומו $2\frac{1}{2}\%$. זה מופיע בהסכמים שנעשו לא רק לפני 1.4.54, אלא גם לאחר מכן. ההסתדרות והמעסיקים חזרו על מלים אלה והסכימו ביניהם שכך זה יהיה, קבעו את גובה חשלומו הפנסיה וקבעו $2\frac{1}{2}\%$ המעביד רשאי להפריש. כל זה הלך כך במשך שנים. תקרת ההכנסה השתנתה מדי שנה בשנה. ב-1.4.74 זה נעשה עד 2,500 לירות ואז קרנות הפנסיה התחילו לראות שניכויים אלה נעשים גדולים. כאשר המכסימום היה קטן יכלו לספוג את זה, וגם בשנים הקודמות היה שילוב.

א. מויאל: איך השפיע ניתוק השילוב?

י. ברק: זה השפיע לרעה על הקרנות ואז באו הקרנות ואמרו: מצד אחד ניתקו את השילוב ומטילים עלינו הוצאות גדולות. מצד שני, מגדילים את הניכויים לפי סעיף 188(ג). מקודם היה המכסימום 1,500 לירות, עכשו 2,500 ואז התוצאה תהיה שההפרש הזה בין 1,500 לירות ל-2,500 לירות זה יורד מההכנסות של הקרנות, ואז אמרו: אנחנו מוכנים לספוג את הניכויים האלה עד 1,500 לירות. מעל זה אנחנו לא מוכנים לספוג.

באופן טבעי נצטרך לשנות את התאריך 1.4.54 היות וזה לא רלבנטי. נצטרך לנסח את הסעיף בצורה קצת שונה, היות ואי-אפשר להשאיר את התאריך 1.4.54, כי זה לא עוזר לקרנות הפנסיה. לכן צריך יהיה לשנות, למחוק כרגע את התאריך הזה ואז הסעיף הזה יהיה אוניברסלי.

אני רוצה להוסיף עוד דבר - קיים הסכם בין ההסתדרות ובין לשכת התיאום של הארגונים הכלכליים על התיקון הזה. ההסכם אומר מה שאמרתי, שמעסיקים מוכנים לספוג את ההפרש הזה שבין 1,500 ל-2,500 לירות. זה אומר שהם ישלמו פעמיים: פעם ישלמו לביטוח הלאומי ופעם לקרנות הפנסיה.

ה. זיידל: מה בנוגע לאחוז של העובד?

י. ברק: גם לעובד יהיה 1,500 לירות.

היו"ר ש. ארבל-אלמוזלינו: אני אקרא בפניכם את ההסכם:

"הסכם קיבוצי כללי שנערך ונחתם בחל-אביב ביום 1.7.1974 בין כ"א מהארגונים הכלכליים החברים בלשכת התאום, באמצעות לשכת התיאום של הארגונים הכלכליים מצד אחד - להלן צד א' - לבין הסתדרות הכללית של העובדים בארץ ישראל ו"מבטחים" בע"מ מצד שני - להלן צד ב'. הואיל ומקסימום ההכנסה לצורך חשלומו דמי הביטוח הלאומי הועלתה ל-2,500 ל"י, והואיל ובהתאם לס' 2א להסכם הקיבוצי הכללי לפנסיה משלימה (יסוד) מיום 22.6.64 התחייבו המעסיקים וכל עובדיהם להפריש לקרן פנסיה יסוד של "מבטחים" בע"מ, סכום השווה ל-5% מהשכר הרגיל בניכוי הסכומים שחוק הביטוח הלאומי מתיר את ניכויים לחשלומו דמי ביטוח זיקנה ושארים, היינו 1.5% מצד המעסיק ו- 1% מצד העובד. והואיל והצדדים ניהלו ביניהם מו"מ בענין ההפרשות לקרנות הפנסיה, לכן הוסכם בין הצדדים כדלקמן: 1. המבוא דלעיל מהווה חלק בלתי נפרד מהסכם זה, 2. המעסיקים והעובדים יפרישו לקרנות הפנסיה אח מלוא ההפרשות מאותו חלק מהשכר העולה על 1,500 ל"י לחודש (כפי שהפרישו עד תאריך העלאת התקרה ב-1.4.74), על אף שהעובדה שהתקרה

לתשלומים לבטוח הלאומי הועלתה ל-2,500 ל"י לחודש. 3. הצדדים להסכם קיבוצי זה יפעלו לרישומם כהסכם קיבוצי כנדרש ע"י חוק הסכמים קיבוציים ויבקשו משר העבודה כי ירחיב הסכם זה בצו הרחבה."

י. ברק:
צד להסכם לא יצטרך לעשות, כי החוק נתן הרחבה.

ה. זיידל:
לגבי ההסכם ששמענו, הוא פגום כי הוא נוגע לקטע קטן של המשק ונוגע לפנסית יסוד. מחוץ הפרשות שיש עכשו 10% - 5% העובר ו-5% המעביד, יש 1% של העובד לביטוח הלאומי ו-1½% של המעביד לביטוח הלאומי. ההסכם אומר רק לגבי פנסית יסוד. הוא לא אומר לגבי פנסיה מקיפה, שיש הפרשות של 16% ופה השיטה: 1% של העובר ו-1½% של המעביד לביטוח הלאומי. אותה בעיה קיימת גם כאן, להיפך היא קיימת בצורה יותר חריפה, כי כאן מדובר על חיקרה מעל ל-1,500 לירות.

יש לי כמה שאלות. אני מבין שמתוך המצב הקשה בקרנות הפנסיה נאלצו הקרנות להתנגד לכל מיני הטבות כי זה בלם התפתחות, באה ההצעה כפי שבאה היום. אני מציע שלא נמהר כל כך. יש כאן שני דברים: ראשית כל, אנחנו לא צריכים לדון מה קרנות פנסיה נותנות כתמורה. אנחנו צריכים לדון על 2½% לענף הזקנה.

י. ברק:
זה לא הולך לענף זיקנה. זה נשאר בכיסו של המעביד והעובד.

ה. זיידל:
סעיף 188 מדבר על ענף זקנה.

י. ברק:
הסיבה שמביאים את הניכוי הזה היא שהעובד והמעביד משלמים לענף זקנה. הניכוי הזה לא אומר שיגדילו את התשלום לביטוח לאומי כתוצאה מכך.

ה. זיידל:
אני מבין. אבל העובד והמעביד יצטרכו לשלם קצת יותר לקרנות הפנסיה.

י. ברק:
כן.

ה. זיידל:
אי-אפשר לקחת הסכם של "מבטחים" ולהגיד שכאופן אוטומטי יחול על כל המבוטחים. ההסכם בין בעלי התעשייה ו"מבטחים" הוא לגבי פנסית יסוד. בו בזמן שרוב המבוטחים יש להם פנסיה מקיפה.

אני מציע שנשמע נציגות מוסמכת של ההסתדרות.

היו"ר ש. ארבל-אלמוזלינו:
הם היו כאן.

ה. זיידל:
התיקון הזה קטן ביותר ולא פותר את הבעיות. אם אנחנו דנים על הפרדה מוחלטת, צריך לדון על הפרדה מוחלטת. אם אנחנו באים ואומרם: מהיום הביטוח הלאומי גובה מהעובד 1% ו-1½% מהמעביד לענף זקנה וקרנות הפנסיה יגדילו - זאת בעיה שלהם. אני מקבל את זה. אני הייתי מפריד בין שניהם ואני חושב שהם דנים בחוק הזה, חשוב שניתן את דעתנו על כך. זה פתרון חלקי ביותר מה שמוצע כאן.

א. מויאל: אני, קודם כל, מחייב את התיקון.

ב. אנחנו כאן מערבבים מושגים. כל התיאוריה שלך מבוססת על ההסכם בין "מבטחים" להתאחדות בעלי התעשייה. ההסכם הזה הוא מודל אשר נערך בחלק קטן של המשק.

י. ברק: יש פה פירוט על מי זה חל.

היו"ר ש. ארבלי-אלמוזלינו: את כל מי שמייצגת לשכת התיאום של הארגונים הכלכליים.

א. מויאל: 90% מבוטחים במבטחים. פנסיה מקיפה נהוגה בתעשייה. היא אינה נהוגה במפעלים קטנים פרטיים. כך שהטעון להסתמך על הסכם ולהסיק מסקנות, לא הייתי מקבל את זה.

א. אפרת: התיקון בחוק לא מזכיר את התעודה הזאת שהזכירו כאן. זאת תעודה מסייעת להבנת העניין. זה אומר לנו להבין את הנושא. אנחנו באים להשלים את מלאכת ההפרדה שהתחלנו בה לפני כמה שנים. התחלנו להפריד את הקיצבאות. קודם הפרדנו את קיצבת אשה והתלויים, אח"כ הקפאנו בקצבאות את החלק של הביטוח הלאומי ואמרנו שהקרנות לא תנכינה יותר מאשר 38 לירות. היתר ישאר בכיסו של מקבל הקיצבה, עד שהגיעו לכך שהקרנות לקחו את המשימה להפריד את התשלומים מבלי לקבל את הפיצוי.

נשאלת השאלה למה וחרו על 2½% עד 1,500 לירות. פה ההסתדרות נכנסה לענין מתוך התחשבות במשק והמעסיקים והחליטה, מכיוון שעד 1,500 זה נמשך כמה שנים, אילו היינו באים ודורשים לקבל חזרה מביטוח לאומי את כל 2½% היינו צריכים לשנות את כל חוק הביטוח הלאומי. על כן אמרנו: נעצר במקום מסויים. קרנות הפנסיה יסתפקו במה שהיה עד לחקופת האינפלציה, ומעל 1,500 יקבלו 2½%. העובדים מזמן ציפו לענין הזה. הם רצו להשלים את הזכויות שלהם בפנסיה מקיפה לפנסיה על בסיס יותר מוצק.

אנחנו לא באנו לאשר את התעודה של ההסתדרות. באנו לבדוק את אפשרות ההסתדרות ע"י החוק הזה ללכת הלאה, ולהשלים את זה על פני כל המשק גם בפנסיה מקיפה וגם בפנסיה יסוד, ולקבוע מעל 1,500 לירות 2½% לטובתם.

ה. זיידל: אני מבקש לשמוע את נציגי ההסתדרות.

היו"ר ש. ארבלי-אלמוזלינו: נשמע אותם לאחר הקריאה הראשונה. אילו יכולנו להוציא עכשו את הפרוטוקול של תביעת ההסתדרות כאשר דנו על העלאת החקרה ל-2,500 לירות ופה ההסתדרות חזרה הדגישה ובקשה ולאחר מכן החליטה שצריכה להיות יוזמה, ורשמנו את הודעתו של מר ברק שחיה יוזמת חקיקה מצד הממשלה בענין זה.

א. אפרת: כולם הסכימו לזה.

היו"ר ש. ארבלי-אלמוזלינו: יכול להיות שעל הנסוח יהיו להם השגות פה ושם ואז נזמין אותם. אני לא מציעה שנעכב את הקריאה הראשונה. ההסתדרות תבעה באופן נמרץ את התיקון הזה.

תצטרכו להכין את הלוח.

י. ברק: רק את הנוסח של סעיף קטן ג'.

אני רוצה להסביר לכם - הבאתי את ההסכם הזה רק בתור סיוע. דבר שני - אנחנו נצטרך לנסח בצורה כזאת:

המגמות שהיינה, למחוק את התאריך 1.4.54. להוסיף פיסקה שמופיעה בהצעה של חה"כ אפרת: "ובלבד שההפחתה כאמור לא תיעשה מסכום העולה על 1,500 לירות לחודש מתוך הכנסה שלפיה משתלמים הסכומים לקופת התגמולים או לקופת הפנסיה" ועוד שינויים קלים. אנחנו צריכים לבדוק את יתר הסעיפים.

א. אפרת:

פה כתוב: "מהסכומים שמשלמים לקופת חגמולים או לקופת הפנסיה" זה כולל

את כל האפשרויות. אם להסתדרות יש כח היא יכולה לקבל מהמעביד את כל ההפרשות.

היו"ר ש. ארבל-אלמוזלינו:

כתוב בסעיף קטן ג': "היו סכומים משתלמים לקופת חגמולים או לקופת

פנסיה מכח הסכם שנעשה לפני 1.4.54." כאשר אומרים הסכם שנעשה, אז יש הסכם מסויים. כאשר אתה מוחק את התאריך, האם לא צריך לציין איזה הסכם? תשקלו את העניין הזה.

י. ברק:

אנחנו נבדוק את כל ההשלכות. ברור שהתאריך לא יכול להשאר, אלא צריך

למצוא דרך. אנחנו נגיש לכם נוסח לאחר שנבדוק את העניין מכל צדדיו.

היו"ר ש. ארבל-אלמוזלינו:

בסדר. אבל שלא יקח הרבה זמן.

י. ברק:

אם מזמינים את ההסתדרות, צריך

להזמין גם את המעסיקים.

היו"ר ש. ארבל-אלמוזלינו:

אנחנו נעשה את זה אחרי קריאה ראשונה. תביאו קודם את הנוסח. עקרונית

חברי הוועדה מסכימים. לאחר שהצעת החוק תובא לקריאה ראשונה ותחזור לוועדה, אז על הנוסח הסופי נזמין את נציגי ההסתדרות ואת לשכת התיאום של הארגונים הכלכליים.

ה. זיידל:

כאשר קבעו בסיס לפנסיה מקיפה קבעו שפנסיה עולה 14%. 2½% זה

ביטוח לאומי. באה ועדת קניאל ואמרה, למה צריך להכביד על קרנות הפנסיה ועל הביטוח הלאומי, הבה נעשה את זה ביחד. כל אדם שמבוסס יחידות

הוא יפריש 16%. אנחנו ניתן 2½% לביטוח הלאומי. לי אז הפנסיה עולה 14½%.

פנסיה יסוד עולה 7½% לזה מוסיפים 2½% של העובד והמעביד ביחד 10%

פנסיה יסוד. אם החישובים מאקטואריים מוכיחים שאפשר לקנות פנסיה

מקיפה חמורה 14½%, אז נעשה הפרדה מוחלטת 14½% פנסיה ו-2½% יפרישו

לביטוח הלאומי. אם קרנות הפנסיה חגענה למסקנה ש-14½% זה לא מספיק, אז יוסיפו ½% ואז מפרידים את שני הגורמים האלה. זה יעזור לנו אחר-כך. לקחנו כל הזמן על הפרדה. אנחנו הגענו אחרי מאבקים גדולים רק בחשלומי גימלה ושאיירים להפרדה עד ל-1,500 לירות.

לכן אמרתי, צריך לשמוע את ההסתדרות

ואם הם יגידו ש-14½% פנסיה מקיפה היא מספיקה, אז אפשר להפריד לגמרי

ואתה יכול להגיד כמה מהווה ענף זקנה וכמה מהווה הפנסיה. כי אחרת,

פותרים בעיה שבעוד שנה עוד פעם תבוא לכאן. לא יהיה לזה סוף. על זה חשבתי. אם הולכים לתקן, זה עניין הרבה יותר יסודי.

ג. רוטר:

אז יכולים למחוק מחוק ביטוח לאומי את כל ההוראה.

היו"ר ש. ארבל-אלמוזלינו:

כאשר נקבע 2½% של הפחתה, הקרנות קבלו את הפיצוי עבור זה שהפנסיונר

שיוצא מקבל קיצבה מביטוח לאומי. חלק ממנה הלך לקרנות והתמורה היתה

2½%. כאשר הפרדנו, הפסקנו את זה שחלק מהקיצבה ילך לפנסיה. היא צריכה לשלם את הכל לעובד. באו הקרנות ואמרו: מצד אחד לקחו את החלק

הזה, ומה עם ההפחתה של הקרנות שהיתה במשך כל השנים, על כך ינכו כל הזמן? הם אמרו שצריך להחזיר את המצב לקדמו, ומה שהם הציעו

היה הוגן מצידם, לפחות רק תחזירו אח $2\frac{1}{2}\%$. זאת הצעה הגיונית.

כל הדבר הזה של פנסיה ופנסיה מקיפה ימצא את פתרונו כאשר יהיה חוק פנסיה, וכל הדברים האלה יתיישבו כאשר יהיה חוק פנסיה. אני לא קושרת את כל העניין למה שמוצע.

ה. זיידל: מה אומרים אנשי הביטוח הלאומי?

ר. רוטר: באופן יסודי, אנחנו לא מתנגדים להצעתו של חה"כ אפרת. הצעתו של

חה"כ אפרת נוחנת חוקף להסדר שמקובל על המעסיקים וההסתדרות. היא בעצם אומרת שנוצרה מסגרת שמנתקה את ההפרשות לביטוח הלאומי מההפרשות לקרנות פנסיה, לא באופן מיידני, אלא באופן איטי בהתאם לקצב האינפלציה. כך שבסוף הדרך אתה תגיע לאותה תחנה שאתה רוצה היום להשיג במחי יד אחת.

היו"ר ש. ארבלי-אלמוזלינו: הצעתו מכבידה על העובד?

ר. רוטר: תלוי על איזה עובד. בסוף הדרך, ההצעה של חה"כ אפרת מגיעה

לאותו דבר שאתה רוצה להגיע אליו. הדבר הטוב בהצעה שזה לא מזעזע את כל הפערכת. מה שאתה מציע, מצריך לנהל מו"מ די קשה עם כל המעבידים. עם הזמן קרנות הפנסיה תקבלנה 16% ממלוא השכר, כ-1,500 לירות ירדו ולפנסיה יסוד במקום $7\frac{1}{2}\%$ יהיה 10% , כי למעשה היום דמי תגמולים יהיו מעל 1,500 לירות 16% בפנסיה מקיפה ו- 10% בפנסיה יסוד. רק שבהצעה של חה"כ אפרת הדבר אלגנטי, לא מחייב לשבת ליד השולחן ולעשות טיפול שורש אלא בהסדרים הקיימים במשך הזמן זה יהיה. זה ישפר במידה רבה את מצבם הכספי של קרנות הפנסיה.

י. ברק: החוק הזה נוגע להפרש בין 1,500 לירות והתקרה. מה שמעל לתקרה ממילא

שילמו, לא נוגעים בזה.

ר. רוטר: אבל זה סכום שהולך וגדל במשך השנים. רוב השכר יהיה מעל 1,500 לירות. בינתיים זה מכניס פרוגרסיביות מסויימת למערכת.

היו"ר ש. ארבלי-אלמוזלינו: לוקחים את זה בחשבון.

ה. זיידל: אנחנו בולעים את זה כאן. יש לעניין הזה השלכה רבה מאד.

היו"ר ש. ארבלי-אלמוזלינו: אנחנו מבקשים שתכינו לקריאה ראשונה את התיקון.

חודה רבה. ישיבה זו נעולה.

הישיבה ננעלה בשעה 11.30